

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 200'e 1 inci Ek)

Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 4.4.2003 Tarihli ve 4841 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanı Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Anayasa Komisyonu Raporu (1/584)

Anayasa Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa Komisyonu

23.7.2003

Esas No. : 1/584

Karar No. : 15

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu gündeminde 200 sıra sayısı ile yer alan "Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında 4.4.2003 Tarihli ve 4841 Sayılı Kanun ve Anayasanın 89 uncu Maddesi Gereğince Cumhurbaşkanı Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi"nin (1/584) çerçeve 2 ve 3 üncü maddelerinin İhtüzüğü 88 inci maddesi gereğince Komisyonumuza geri verilmesi talep edilmiştir. Komisyonumuzun talebi Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 22.7.2003 tarihli 109 uncu birleşiminde okunmuştur.

Komisyonumuz Kanunun geri çekilen 2 ve 3 üncü maddelerini 22.7.2003 tarihli toplantısında görüşmüştür. Toplantıya, Orman Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı temsilcileri katılmışlardır.

Komisyon Başkanı sunuş konuşmasında çerçeve 2 ve 3 üncü maddelerle ilgili olarak Cumhurbaşkanı'nın geri gönderme tezkeresinde yer alan gerekçeleri dikkate alan değişiklikleri gerçekleştirmek amacıyla bu maddelerin Komisyona geri çekildiğini ifade etmiştir.

Kanunun çerçeve 2 nci maddesi üzerindeki görüşmelerde, Anayasanın 169 uncu maddesinde değişiklik içeren çerçeve 2 nci maddenin metinden çıkarılmasına yönelik önerge Komisyonumuzca oybirliği ile kabul edilmiştir. Anayasamızın 170 inci maddesinde değişiklik öneren çerçeve 3 üncü maddesi 2 nci madde olarak görüşülmüştür. Bu madde ile ilgili olarak verilen bir önergenin kabulü ile üçüncü fıkrası değiştirilmiştir. Bu değişiklikle metinde geçen "... devri, tahsisi, terki, kiraya verilmesi, üzerinde sınırlı aynı hak tesisi..." ibareleri metinden çıkarılmıştır. Ayrıca orman köylüsünün korunması amacı kenar başlıkta da vurgulanmaktadır. Bu değişikliğin 170 inci madde ile ilgili tereddütleri tamamen bertaraf etmediği bazı üyelerimizce ifade edilmiştir. Madde kabul edilen önerge doğrultusunda Komisyonumuzca oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Burha Kuzu</i>	<i>Atilla Koç</i>	<i>Mehmet Ali Bulut</i>
İstanbul	Aydın	Kahramanmaraş
Kâtip	Üye	Üye
<i>Ayhan Sefer Üstün</i>	<i>Uğur Aksöz</i>	<i>Abdullah Torun</i>
Sakarya	Adana	Adana
	(Muhalefet şerhim eklidir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Hüsrev Kutlu</i>	<i>İbrahim Hakkı Aşkar</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>
Adıyaman	Afyon	Afyon
		(Muhalefet şerhi eklidir)
Üye	Üye	Üye
<i>Oya Araslı</i>	<i>Haluk İpek</i>	<i>Atila Emek</i>
Ankara	Ankara	Antalya
(Muhalefet şerhim eklidir)		(Muhalefet şerhi eklidir)
Üye	Üye	Üye
<i>Tuncay Ercenk</i>	<i>Mehmet Salih Erdoğan</i>	<i>Metin Kaşıkoğlu</i>
Antalya	Denizli	Düzce
(Muhalefet şerhi ekte)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Nuri Akbulut</i>	<i>Yılmaz Kaya</i>	<i>Musa Sivacıoğlu</i>
Erzurum	İzmir	Kastamonu
	(Muhalefet şerhimiz ektedir)	
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Kurt</i>	<i>İlyas Sezai Önder</i>	<i>Ahmet Çağlayan</i>
Samsun	Samsun	Uşak
	(Muhalefet şerhim ektedir)	

MUHALEFET ŞERHİ

Aşağıdaki nedenlerle 2 nci maddeye muhalefetimizin arzıdır.

1. Çerçeve 2 nci madde hükmü, yasa koyucuya konuyla ilgili herhangi bir sınırlayıcı veya yol gösterici ilke getirmeksizin, yasa ile düzenleme yetkisi vermektedir.

Çerçeve 2 nci maddeye göre, 31.12.1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş ve orman sınırları dışına çıkartılmış yerlerin idaresi, satışı, satış esas ve usulleri, satış gelirlerinden orman köylülerinin kalkındırılmalarının desteklenmesi, ağaçlandırma ve erozyon kontrolü amacıyla ayrılacak payın belirlenmesi, tamamen siyasal iktidarın tercihleri doğrultusunda çıkarılacak kanunlarla düzenlenecektir.

Halbuki bir Anayasa hükmü ile bu hususlara ilişkin ilkelerin belirlenmesi, söz konusu hususlara Anayasanın kolayca değiştirilmemesinden doğan bir güvence ve bir Anayasaya uygunluk ölçütü oluşturacaktır.

2. Anayasamızın ruhu ormanları ve orman köylülerini korumaya yöneliktir. Getirilen çerçeve 2 nci madde hükmünün ise bu hususlara ağırlık ve öncelik tanımak bir yana, âdeta satışı ve satışla ilgili ayrıntıları düzenlemeye yönelik olduğu, bu nedenle de içeriğinin maddenin kenar başlığı ile uyummadığı; orman köylüsüne, sözde kalmaya mahkûm bir öncelik hakkı tanımının ötesinde hiçbir koruma sağlamadığı görülmektedir.

<i>Oya Araslı</i>	<i>Atila Emek</i>	<i>Uğur Aksöz</i>
Ankara	Antalya	Adana
<i>Tuncay Ercenk</i>	<i>Halil Ünlütepe</i>	<i>İlyas Sezai Önder</i>
Antalya	Afyon	Samsun
	<i>Yılmaz Kaya</i>	
	İzmir	

ANAYASA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ ANAYASASININ BAZI MADDELERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ
HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 2. - Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 170 inci maddesi başlığı ile beraber aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

B. Orman köylüsünün korunması, desteklenmesi ve orman sınırı dışına çıkarılan yerlerin değerlendirilmesi

Madde 170. - Devlet, ormanlar içinde veya bitişiğindeki köyler halkının kalkındırılması, ormanların ve bütünlüğünün korunması bakımından; ormanların gözetilmesi ve işletilmesinde Devletle bu halkın işbirliğini sağlayıcı tedbirleri alır.

Bilim ve fen bakımından orman olarak muhafazasında yarar görülmeyen yerlerin tespiti ve orman sınırları dışına çıkartılması; orman içindeki köyler halkının kısmen veya tamamen bu yerlere yerleştirilmesi için Devlet eliyle anılan yerlerin ihya edilerek bu halkın yararlanmasına tahsisi kanunla düzenlenir.

31.12.1981 tarihinden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş ve orman sınırları dışına çıkartılmış yerlerin; idaresi, satışı, satış esas ve usulleri, satış gelirlerinden orman köylülerinin kalkındırılmalarının desteklenmesi ile ağaçlandırma ve erozyon kontrolü amacıyla ayrılacak payın belirlenmesi kanunla düzenlenir. Bu yerlerden orman köyleri sınırları içinde kalanların satışında, kullanıcısı orman köylüsüne öncelik tanınır.

Devlet, bu halkın işletme araç ve gereçleriyle diğer girdilerinin sağlanmasını kolaylaştırıcı tedbirleri alır.

Orman içinden nakledilen köyler halkına ait araziler, Devlet ormanı olarak derhal ağaçlandırılır.

